

- یک‌شنبه ۸ تیرماه ۱۴۰۴**
- سال هفدهم ■ شماره ۳۱۵۳**

صنعت نفت، دژ پایدار اقتصاد ایران در روزهای بحران

سپهرغرب، گروه اقتصادی؛ در روزهایی که منطقه گرفتار شرایط حساس و تهدیدات بی‌سابقه بود، صنعت نفت ایران با بهره‌گیری از دانش بومی و توان مدیریتی بالا، ثابت کرد که ستون استوار امنیت انرژی و ثبات اقتصاد کشور است. کارشناس ارشد حوزه انرژی با اشاره به اهمیت

ظرفیت‌های داخلی صنعت نفت گفت: مدیریت صنعت نفت ایران با بهره‌گیری از تجارب سال‌های گذشته و تکیه بر دانش فنی نیروهای خود، موفق شد جریان پایدار تولید را تضمین کند. حتی در شرایطی که فضای منطقه به شدت ملتهب بود، هیچ‌گونه نشانه‌ای از کاهش یا اختلال جدی در روند

سپهرغرب، گروه اقتصادی – سمیرا گمار؛ در گفت‌وگو با اقتصاددان و استاد دانشگاه، بر نقش محوری نیروی انسانی در شکوفایی اقتصاد محلی و بومی تأکید شد. او با اشاره به اهمیت بهره‌گیری هوشمندانه از ظرفیت‌های انسانی، نسبت به نگاه صرفاً منابع‌محور هشدار داد و خواستار تغییر رویکرد دولت از مداخله‌گر به تسهیل‌گر، به‌ویژه در حوزه کسب‌وکارهای کوچک و دیجیتال شد. در شرایطی که اقتصاد کشور با چالش‌های فراوانی دست و پنجه نرم می‌کند، توجه به ظرفیت‌های داخلی و توسعه اقتصاد محلی بیش از هر زمان دیگری اهمیت یافته است. اقتصاد محلی که در ابعاد مختلفی از ملی تا منطقه‌ای و استانی قابل بررسی است، می‌تواند نقطه عطفی در مسیر رشد و توسعه پایدار باشد. این اقتصاد، با بهره‌گیری بهینه از منابع انسانی، طبیعی و جغرافیایی بر اهمیت زمینه‌ای فراهم می‌آورد تا رفاه ساکنان بهبود یافته و آسیب‌های اقتصادی کاهش یابد.

در این میان، نقش دولت و کسب‌وکارهای خرد و متوسط به‌عنوان بازیگران کلیدی در پویایی اقتصاد محلی غیرقابل انکار است. از سوی دیگر، در عصر فناوری و بازارهای دیجیتال، ظرفیت‌های جدیدی برای رونق کسب‌وکارهای محلی و اشتغال‌زایی فراهم شده که می‌تواند تحولی اساسی در اقتصاد کشور ایجاد کند.

برای بررسی دقیق‌تر این موضوعات و دریافت تحلیل‌های کارشناسی درباره چالش‌ها، فرصت‌ها و راهکارهای توسعه اقتصاد محلی در ایران، به سراغ اقتصاددان و استاد دانشگاه شهید چمران اهواز رفته‌ایم. وی با تکیه بر سال‌ها تجربه و دانش

برای بررسی دقیق‌تر این موضوعات و دریافت تحلیل‌های کارشناسی درباره چالش‌ها، فرصت‌ها و راهکارهای توسعه اقتصاد محلی در ایران، به سراغ اقتصاددان و استاد دانشگاه شهید چمران اهواز رفته‌ایم. وی با تکیه بر سال‌ها تجربه و دانش

روان‌شناس و مشاور خانواده؛

توانمندسازی باعث افزایش آمادگی جسمانی و روانی در برابر هجمه‌ها

جدایی‌ناپذیر زندگی بسیاری از افراد بدل شده اما با تغییر شیوه زندگی و استفاده از روش‌های کنترل استرس، می‌توان زندگی شادتر و سالم‌تری را تجربه کرد. تغییر در شیوه زندگی می‌تواند به کاهش علائم استرس و اضطراب کمک کند. در چنین موارد به تنهایی می‌توانیم از پس این مشکلات برآییم؛ اما ممکن است این مشکلات به قدری بزرگ باشند و زندگی روزمره ما را تحت تأثیر قرار دهند که عملاً کاری از دست ما برنایید. در چنین مواردی صحبت با فردی که بتواند این مسائل را از زاویه‌ای دیگر بررسی کند و راهکارهای مناسبی برای بهبود حال ما و سلامت روان به ما ارائه دهد، می‌تواند بسیار سودمند باشد.

در ادامه با عضو هیئت‌علمی دانشگاه فرهنگیان و مشاور خانواده به گفت‌وگو نشستیم که در ادامه می‌خوانید؛

دکتر تقی ابوطالبی احمدی در مصاحبه با خبرنگار سپهرغرب ضمن تشریح تاریخچه تقابل جبهه حق و باطل اظهار کرد: جبهه باطل برای ابراز وجود به هیچ قانونی اعتقاد ندارد و از اخلاق و انسانیت بویی نبرده چون می‌خواهد به هر نحوی به خواسته‌های نامشروع خود برسد اما جبهه حق؛ از خدا، قرآن، اخلاق و آramش فرمان می‌برد. وی با تأکید بر اینکه خانواده‌ها باید فرهنگ حق‌طلبی و مبارزه با زیاده‌خواهی را به فرزندان خود انتقال دهند افزود، کودکان ذاتاً از بدی‌ها بیزار بوده و در برابر آن جبهه می‌گیرند. وی با توجه به لزوم تبیین واقعیت‌ها برای کودکان خاطرنشان کرد: فصل تابستان فرا

رسیده و ناخواسته رفت‌وآمدها افزایش می‌یابد، باید توجه داشته باشیم که کودکان را به‌صورت مستقیم با مباحث اخیر مواجه نکنیم. عضو هیئت علمی دانشگاه فرهنگیان گفت؛ اگر به بچه‌ها حق و باطل، هدف از مبارزه با اسرائیل و آمریکا، فخرات و دسیسه‌هاشان را آموذگی روحي شجاعانه طرفدار حقیقت خواهند بود؛ اما در بعضی از خانواده‌ها بر اثر نبود آگاهی، حرف‌های غیرمنطقی زده می‌شود که طبیعتاً وضعیت را بدتر می‌کند.

ابوطالبی احمدی، منطقی جلوه دادن ایستادگی در برابر ظلم را بسیار مهم دانست و بیان کرد: باید هدف، مقصد، مرام و ایده حق و باطل را برای کودکان تبیین کنیم تا آمادگی روحی و روانی پیدا کنند. اگر واقعیت‌ها را بگویم کودکان با آمادگی به استقبال خطر می‌روند، صدای امواج را می‌شنوند و تخریب‌ها را می‌بینند.

وی به تأثیر استرس و اضطراب والدین بر روی کودکان و لزوم مدیریت مباحث در مجالس خانوادگی اشاره کرد و گفت: شرایط موجود طبق خواسته ما نبود که آمادگی قبلی داشته باشیم پس باید فرآیند موجود را مدیریت کنیم. اگر والدین وقت بگذارند و چرایی موضوعات را به‌تدریج برای کودکان بیان کنند، قطعاً استرس و اختلافات کمتر خواهد شد.

مشاور خانواده در پاسخ به پرسشی مبنی بر اینکه روش‌های گفت‌وگویی مؤثر با کودکان و انتقال احساس امنیت چیست؟ گفت: دنیای بازی، دنیای واقعیت برای کودکان بوده و در آن یاد

اقدامات پیشگیرانه و ایجاد مسیرهای جایگزین، سوخت‌رسانی به نیروگاه‌ها و صنایع اصلی استمرار یافت و بدین ترتیب چرخه تولید برق و فعالیت صنایع بدون وقفه ادامه پیدا کرد. وی افزود: اقدامات حفاظتی و استفاده از فناوری‌های بومی ازجمله دلائل اصلی موفقیت صنعت نفت در روزهای پرتنش اخیر بود. حرکت به سوی دیجیتال‌سازی فرآیندهاوبودپایش تأسیسات

یک اقتصاددان برجسته مطرح کرد:

نقش مهمی در افزایش ایمنی و کاهش خطرافاکرد. این تجربیات ثابت کرد ایران می‌تواند در پرچالش‌ترین شرایط نیز مدیریت منابع خود را باطمینان انجام دهد. این کارشناس ضمن تقدیر از کارکنان پرتلاش و ایستادگی، تأکید کرد: همت و انگیزه نیروی انسانی، اصل بنیادین تاب‌آوری هر صنعتی به شمار می‌رود. بدون حضور آنان، حتی بهترین تجهیزات و زیرساخت‌ها معنایی نخواهد داشت. عملکرد

اقتصاد بومی با نیروی انسانی جان می‌گیرد، نه با منابع طبیعی خام

بنگاه‌های کوچک و متوسط، حیاتی‌ترین بخش اقتصاد کشور در ایجاد اشتغال هستند

بلکه حاکمیت در مفهوم کلی آن است که باید نقش تسهیل‌گر، هدایت‌گر و گاه سرمایه‌گذار را ایفا کند. استاد دانشگاه شهید چمران اهواز تأکید کرد: در حوزه‌هایی که مردم با بخش خصوصی توان ورود دارند، دولت باید صرفاً بستر را آماده کند؛ اما در بخش‌هایی که انگیزه کافی برای ورود وجود ندارد، این دولت است که باید پیش‌قدم شود و سرمایه‌گذاری اولیه را انجام دهد تا راه برای بخش خصوصی باز شود.

افقه در بخش دیگری از این گفت‌وگو با اشاره به اهمیت کسب‌وکارهای خرد و متوسط، آن‌ها را یکی از پایه‌های اساسی اشتغال‌زایی دانست و افزود: در شرایط کنونی ایران، بنگاه‌های کوچک و متوسط مهم‌ترین منبع اشتغال برای نیروهای فاقد تخصص بالا هستند اما متأسفانه دولت نه‌تنها حمایتی نمی‌کند، بلکه با مقررات و تصمیم‌گیری‌های ناهماهنگ، بیشتر مزاحم این کسب‌وکارهاست. وی خاطرنشان کرد: دولت در معنای وسیع آن شامل قوه مجریه، مجلس و قوه قضائیه به جای تسهیل‌گر، فرساینده عمل می‌کند. اگر این نگاه تغییر نکند، اقتصاد محلی و اشتغال پایدار با مشکلات جدی‌تری روبرو خواهد شد.

■ اشتغال و مهارت؛ بنگاه‌های کوچک ستون اصلی اقتصاد محلی‌اند

این اقتصاددان سپس با تأکید دوباره بر نقش بنگاه‌های کوچک و متوسط در اقتصاد ایران، دو دلیل اساسی برای اهمیت این کسب‌وکارها برشمرد و یادآور شد، وابستگی بخش بزرگی از اشتغال کشور به این بنگاه‌ها و فرصت اشتغال برای نیروهای

کم‌مهارت و فاقد تخصص، در این زمره است. افقه گفت: بسیاری از افراد جامعه ما مهارت یا تخصص بالا ندارند و اگر بنگاه‌های کوچک فعال نباشند، این گروه شانس چندانی برای اشتغال مناسب نخواهند داشت. در نتیجه، بخشی از آن‌ها به مشاغل کاذب یا ناپایدار مانند دست‌فروشی روی می‌آورند که در نهایت، دولت را با هزینه‌های اجتماعی و امنیتی بیشتری روبرو می‌کند. به اعتقاد وی، حفظ و گسترش این بنگاه‌ها در شرایط فعلی اقتصاد ایران، نه‌تنها ضروری، بلکه حیاتی است.

■ فناوری و بازارهای دیجیتال؛ فرصتی که از دست رفت

در بخش پایانی گفت‌وگو، این استاد دانشگاه به نقش فناوری‌های نوین و بازارهای دیجیتال در تقویت اقتصاد محلی پرداخت و از سیاست‌های محدودکننده دولت در این حوزه انتقاد کرد. افقه توضیح داد: یکی از ویژگی‌های خاص جامعه ما، وجود دو قطب در نیروی انسانی است؛ گروهی از افراد دارای تحصیلات و مهارت‌های بالا، به‌ویژه در زمینه فناوری‌های نو که می‌توانند به‌صورت مستقل کسب‌وکار دیجیتال رانندازی کنند، البته اگر دولت مانع‌شان نشود.

وی با اشاره به تجربیات پیش از سال ۱۴۰۱، گفت: بسیاری از زنان و دختران تحصیل‌کرده در بستر شبکه‌های اجتماعی مانند اینستاگرام برای خود شغل ایجاد کرده بودند. این روند، باری از دوش دولت در تأمین شغل برداشته بود اما متأسفانه با محدودیت‌هایی که بعد از ۱۴۰۱ در اینترنت اعمال شد، بسیاری از این افراد بیکار شده یا به مهاجرت فکر کردند.

مسئله، پیشرفت زیرساخت‌ها، موشک‌ها و... در حال حاضر بگویند. گفتن از امید و آینده، حق‌طلبی و روحیه شهامت را در کودکان ایجاد کرده و آرامش را به‌دنبال خواهد داشت.

وی با اشاره به اینکه از دنبال کردن رسانه‌های بیگانه باید پرهیز کرد چراکه واقعیت‌های ایران عزیز ما را به هیچ عنوان بیان نمی‌کنند افزود: به یاد داشته باشیم که در بیان واقعیت‌ها زیاده‌گویی نکنیم. برای تبیین توانایی‌های موجود، از گروه‌هایی که در حوزه موشک پهپاد و... کار کردند، کمک بگیریم.

روان‌شناس و مشاور خانواده با اشاره به ضرورت توانمندسازی افراد جامعه همانند واکنسینه کردن در زمان کرونا اشاره کرد و گفت: توانمندسازی باعث می‌شود آمادگی جسمانی و روانی ما در برابر هجمه افزایش یابد.

ابوطالبی احمدی در پاسخ به پرسشی مبنی بر اینکه اگر فردی در خانواده دچار تنش روانی شد، بهترین رفتار از سوی سایر اعضا چیست؟ گفت: باید او را از شرایط خطر دور کنید. این افراد نیاز به درمان و خدمات روان‌پزشکی دارند. همچنین افرادی که با ضعف اعصاب مواجه‌اند، در کنار مشاوره‌های روان‌شناسی باید از مشاوره‌های شناخت‌درمانی روان‌پزشک نیز بهره ببرند. مواجه شدن گام به گام با واقعیت، انرژی دادن و دور شدن از صحنه‌های تنش‌زا نیز بسیار مهم است. وی در پایان سخنان خود با توجه به اینکه گاهی اوقات اصل قضیه آسیب زنده نیست افزود: گاهی اوقات حاشیه‌های یک اتفاق یا

مثال زدنِ این افراد در شرایط ویژه اخیر، الگویی برای سایر بخش‌های اقتصاد ایران محسوب می‌شود. فرهمند در پایان گفت: تجربه مدیریت موفق صنعت نفت در بحیوحه تهدیدات اخیر یک بار دیگر لزوم سرمایه‌گذاری بر نیروی بومی، تقویت زیرساخت‌ها و تسریع نوآوری فناورانه را یادآور شد. باید این مسیر را مقتدرانه ادامه داد تا اقتصاد کشور در مقابل هر شوک یا بحرانی مقاوم بماند.

این کارشناس مسائل اقتصادی این اقدام دولت را («سنجیده و سلیقه‌ای») دانست و افزود: اگر دولت در سیاست‌های ارتباطی، در سطح داخلی و در روابط خارجی، تجدیدنظر جدی انجام دهد، بخش قابل توجهی از معضلات اشتغال و اقتصاد کاهش پیدا خواهد کرد. حمایت از کسب‌وکارهای دیجیتال، به‌ویژه برای اقشار جوان و زنان، یکی از راهکارهای واقعی توسعه اقتصاد محلی است.

■ اقتصاد محلی؛ فرصت نهفته در دل ظرفیت‌های بومی

در خاتمه باید گفت: اقتصاد محلی، با همه ظرفیت‌ها و چالش‌هایش، یکی از کلیدهای اصلی رشد و توسعه پایدار کشور ماست. از این گفت‌وگو با دکتر مرتضی افقه متوجه شدیم که بهره‌برداری هوشمندانه از منابع انسانی و طبیعی، همراه با حمایت و تسهیل نقش دولت، می‌تواند به شکوفایی اقتصاد در سطح مناطق مختلف منجر شود. اهمیت ویژه بنگاه‌های کوچک و متوسط در ایجاد اشتغال برای نیروهای فاقد مهارت و تأثیر فناوری‌های نوین و بازارهای دیجیتال در رونق کسب‌وکارهای محلی، نکاتی بودند که در این گفت‌وگو برجسته شدند.

با این وجود، مشکلاتی مانند مداخلات نابه‌جا در فضای کسب‌وکارهای اینترنتی و نبود هماهنگی‌های لازم میان بخش‌های مختلف، می‌تواند مانعی جدی برای تحقق این اهداف باشد. بنابراین، ایجاد سیاست‌های هوشمندانه و نگاه جامع به توسعه اقتصاد محلی، همراه با توجه به ظرفیت‌های بومی و بهره‌گیری از فناوری، راهکارهایی هستند که باید جدی گرفته شوند تا شاهد بهبود معیشت مردم و پویایی اقتصاد کشور باشیم.

موضوع، استرس و تنیدگی روانی ایجاد کرده و باعث می‌شود عقل کم‌کار شود و به‌خاطر برجسته شدن هیجان، اقدام منطقی نداشته باشیم. در این صورت با خطرانی مواجه می‌شویم پس می‌بایست با بیان واقعیت‌ها ذهن را به حقیقت نزدیک کنیم تا اضطراب کمتر شده و پذیرش بیشتر شود.

مشکلات روانی می‌تواند تأثیرات عمیق و گسترده‌ای بر پویایی و روابط درون خانواده داشته باشد. این مشکلات می‌توانند منجر به افزایش تنش، سوءتفاهم، انزوا و حتی درگیری‌های بیشتر در خانواده شوند. از طرفی، حمایت عاطفی و درک متقابل اعضای خانواده می‌تواند نقش مهمی در بهبود و مدیریت این مشکلات داشته باشد.

جنگ تأثیرات روانی مخربی بر افراد و جوامع می‌گذارد. این تأثیرات شامل اختلالات روانی مانند استرس پس از سانحه، اضطراب، افسردگی و همچنین مشکلاتی در خواب، تمرکز و روابط اجتماعی است.

جنگ یک پدیده پیچیده است و تأثیرات روانی آن می‌تواند بلندمدت باشد که حمایت و درمان به‌موقع می‌تواند به افراد در غلبه بر این چالش‌ها کمک کند.

روان‌شناسان و مشاوران خانواده راهکارهای مفیدی برای بهبود روابط و حل مشکلات در خانواده ارائه می‌دهند. این نوع مشاوره به اعضای خانواده کمک می‌کند تا ارتباطات خود را بهبود بخشند، اختلافات را حل کنند و در محیطی حمایتی، مسائل و چالش‌ها را پشت سر بگذارند.

این متخصص سالمندشناسی با بیان اینکه اطمینان از دسترسی به آب سالم و امکانات بهداشتی برای سلامت سالمندان مهم است، گفت: بررسی وضعیت سلامت سالمندان با اجرای برنامه‌های منظم و چک‌های دوره‌ای می‌تواند به حفظ سلامت این قشر در شرایط بحرانی کمک کند.

افراد سالمند خانواده‌تپیه و در دسترس قرار گیرد. او آموزش خانواده‌ها درباره نیازها و چالش‌های سالمندان در شرایط جنگ را مهم ارزیابی کرد و بر ایجاد برنامه‌های گروهی برای برگزاری فعالیت‌های اجتماعی در راستای حفظ روحیه سالمندان تأکید کرد.

و توجه بیشتر به این موضوع در این شرایط، باعث می‌شود تا از تشدید بیماری جلوگیری شود. او ضمن توصیه به برنامه‌ریزی برای ایجاد مسیرهای امن در راستای جابه‌جایی سالمندان در صورت نیاز افزود: همچنین پشتیبانی روانی و فراهم کردن مشاوره‌های روان‌شناسی برای مقابله با استرس‌های ناشی از جنگ نیز اهمیت دارد. استادیار دانشگاه علوم پزشکی شیراز اظهار کرد: گوش دادن مستمر به اخبار ترسناک و نگران‌کننده ممکن است سبب بی‌خوابی، تغییرات فشارخون یا حملات اضطرابی در سالمندان شود که توصیه می‌شود اعضای خانواده با توجه بیشتر به سالمندان، با اقداماتی ازجمله نشستن پای دراز توجیه به احساسات و حتی آحوالپرسی ساده، از آنان حمایت روحی داشته باشند.

اسداللهی با بیان اینکه سالمندان به‌دلیل آسیب‌پذیری جسمی در معرض خطر سقوط قرار دارند، توصیه‌کرد که وسایل کمک حرکتی لازم ازجمله عصا، ویلچر و سایر تجهیزات لازم برای سهولت حرکت

حفاظت از خود، دیگر راهکارهای مؤثر در مراقبت از سالمندان است. تشکیل کمیته حمایت از سالمندان با ایجاد گروه‌هایی از داوطلبان برای نظارت و حمایت بیشتر از سالمندان در شرایط بحرانی را کمک‌کننده خواند. دانشیار دانشگاه علوم پزشکی شیراز افزود: فراهم کردن سیستم‌های ارتباطی برای اطلاع‌رسانی سریع به سالمندان و خانواده‌ها می‌تواند تأثیر بسزایی در مراقبت سالمندان از خطرات داشته باشد.

اسداللهی با اشاره به اینکه مدیریت تغذیه در سالمندان به‌دلیل وضعیت فیزیولوژیکی بدن و ابتلا به بیماری‌های مزمن اهمیت بیشتری در شرایط بحرانی دارد، بیان کرد: تأمین مواد غذایی و تغذیه مناسب به سالمندان کمک می‌کند که در شرایط بحرانی انرژی و توان کافی برای انجام فعالیت‌های روزمره خود داشته باشند؛ بسیاری از سالمندان به بیماری‌های مزمن قلبی، دیابت و فشارخون بالا مبتلا هستند که رعایت رژیم غذایی

سالمندشناسی دانش‌سکه بهداشت دانشگاه علوم پزشکی شیراز با تأکید بر اینکه ایجاد نقاط امن برای مراقبت از سالمندان در شرایط بحرانی و جنگی ضروری است، افزود: با توجه به اینکه سالمندان به‌دلیل شرایط جسمی و ابتلا به بیماری مزمن و همچنین حساسیت‌های روحیه‌ای، آسیب‌پذیرتر از گروه‌های دیگر جامعه هستند، ایجاد مکان‌هایی برای پناه گرفتن این گروه برای جلوگیری از صدمات و خطرات ناشی از موج انفجار الزامی است.

دکتر عبدالرحیم اسداللهی توصیه کرد: در شرایط کنونی، داروهای ضروری سالمندان به میزان مورد نیاز تأمین شود و بهتر است از وجود داروهای دسترس‌ی آسان به آن‌ها اطمینان حاصل شود؛ همچنین توجه به مقدار و میزان دوز مصرف داروها نیز مهم است.

او با بیان اینکه آموزش دوری از خطرات با برگزاری کلاس‌ها و کارگاه‌های آموزشی برای سالمندان درباره خطرات جنگ و چگونگی

سپهرغرب، گروه خانواده: یک متخصص سالمندشناسی به ارائه توصیه‌هایی برای حفظ سلامت سالمندان در شرایط جنگ پرداخت. سالمندان به‌عنوان یکی از آسیب‌پذیرترین قشرهای جامعه در شرایط بحرانی شناخته می‌شوند؛ در همین راستا ترس، نگرانی، اضطراب ناشی از بحران‌های اجتماعی و همچنین ناآگاهی در مورد مسائل خودمراقبتی، علاوه بر آسیب به سلامت روانی، سلامت جسمی آن‌ها را نیز به خطر می‌اندازد.

بسیاری از سالمندان با مشکلات مزمن جسمی مانند فشار خون بالا، دیابت، بیماری‌های قلبی یا حتی بیماری آلزایمر و از کارافتادگی مواجه هستند که این عوامل ضرورت مراقبت از آن‌ها را در شرایط بحرانی پررنگ تر می‌کند.

با این وجود، حفاظت و مراقبت از سالمندان در بحران‌های زیست‌محیطی و شرایط جنگی، نیازمند برنامه‌ریزی دقیق و اجرای اقداماتی مؤثر است. در همین راستا دانشیار و مدیرگروه